

KULT MARYJNY

Wraz z wiernością katolicyzmowi kult Matki Bożej należy do integralnej i specyficznej cechy polskiego chrześcijaństwa. Kult ten szerzy się w Polsce od zarania naszych związków z Kościołem. Równocześnie z nim bowiem wszedł w nasze codzienne życie i w kulturę narodową.

Najdawniejsze kościoły polskie są pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny. Polska pieśń – Bogurodzica, napisana przez św. Wojciecha, to najstarsza pieśń religijna, a zarazem pierwszy hymn narodowy Polski.

Zabytki architektoniczne pokazują bardzo stare świadectwo kultu maryjnego w formie rzeźb i obrazów. Liczba koronowanych tylko sanktuariów Maryjnych w Polsce wynosi ponad dwieście. Największe z nich – Jasnogórskie – od sześciuset lat przyciąga rzesze z całego kraju i spoza jego granic. Do obyczajów przyjętych w rodzinach królewskich należało złożenie hołdu, Matce Bożej Królowej Polski.

Świadectwo kultu Matki Bożej odnajdujemy również w zabytkach piśmiennictwa polskiego oraz w literaturze późniejszych epok i we wszystkich rodzajach literackich. Twórczość ludowa przekazała całą serię legend, poezji i pieśni o Matce Bożej. Wypowiedziała się także w prymitywnej, ale jakże pięknej w swojej prostocie, rzeźbie i malarstwie.

W życie codzienne weszła Maryja poprzez obrzędy i święta liturgiczne roku kościelnego. Tajemnice życia Jezusa Chrystusa i Maryi, powiązane z elementami ludowej obyczajowości, przez nabożeństwa majowe, pieśni, litanie, różaniec, „Godzinki” śpiewane w domach i w kościołach, a zwłaszcza poprzez swój jasnogórski obraz:

„... O Ty, której Obraz widać w każdej polskiej chacie
i w kościele, i w sklepiku, i w pysznej komnacie.
W ręku tego co umiera, nad kołyską dzieci,
I przed którą dniem i nocą wciąż się światło świeci.
Która perły masz od królów, złoto od rycerzy,
W którą wierzy nawet taki, który w nic nie wierzy,
Która widzisz z nas każdego cudnymi oczami ...”

Jan Lechoń

MAJ

Najpiękniejszy miesiąc roku polskiego poświęcony jest czci Matki Bożej. Rozpoczyna go święto Królowej Polski – 3 maja. Jest to jedna z największych uroczystości na Jasnej Górze i w całej Polsce. Święto to zostało ustanowione przez papieża Piusa XI i połączone ze świętem Konstytucji 3 Maja z 1791 roku. W 1962, papież Jan XXIII ogłosił Maryję Królową Polski. Została ona patronką Polski wraz ze św. Wojciechem, biskupem–męczennikiem, którego święto jest obchodzone 4 kwietnia i św. Stanisławem, którego święto przypada na 8 maja.

Cały maj, to miesiąc nabożeństw ku czci Maryi z codziennie śpiewaną litanią Loretańską i pięknymi pieśniami maryjnymi. Nabożeństwo majowe jest w Polsce bardzo popularne i gromadzi licznych wiernych.

Wieczorem, przez cały rok, w kościołach rozbrzmiewa wezwanie, które jednoczy wszystkich miłujących Królowę Polski:

„Maryjo, Królowo Polski, Jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam”.

SIERPIEŃ

Miesiąc ten to główny okres pielgrzymek do sanktuariów maryjnych. Najliczniejsze to pielgrzymki na Jasną Górę. W 1982 roku, Piesza Pielgrzymka Warszawska, liczyła około 70,000 pątników.

Innym sanktuarium jest Kalwaria Zebrzydowska ze swoimi „drózkami” odtwarzającymi Misterium Męki Pańskiej. W połowie sierpnia przechodzi pochód uczestniczący w „zaśnięciu” i w „pogrzebie” Najświętszej Maryi Panny.

Można także wymienić jeszcze wiele sanktuariów rozsianych na ziemi polskiej, a wśród nich szczególnie: Matki Boskiej Piekarskiej w Piekarach Śląskich, w Gietrzwałdzie, Świętej Lipce, w Kodniu i w Licheniu.

Święto Wniebowzięcia – 15 sierpnia – to największe i najstarsze Maryjne święto, nazywane jest w Polsce świętem „Matki Boskiej Zielnej”, a to z przyczyny święcenia w tym dniu wszelkich ziół i owoców oraz płodów rolnych. Jest to również dzień uczczenia zwycięstwa nad bolszewikami w bitwie pod Warszawą znanej jako „Cudu nad Wisłą”, ponieważ wierzone, że zwycięstwo to stało się możliwe dzięki wstawiennictwu Maryi.

Dzień 26 sierpnia jest świętem Matki Bożej Jasnogórskiej i jest świętem ogólnopolskim. Na Jasną Górę ciągną pielgrzymi ze wszystkich, nawet najodleglejszych zakątków kraju. W tym dniu ponawia się Śluby Maryjne Narodu z 1956 roku, które były odnowieniem ślubów króla Jana Kazimierza z 1656 roku.

PAŹDZIERNIK

Cały zaś październik jest miesiącem Różańca świętego.

„Zawitaj, Królowo, Różańca świętego

Jedyna nadziejo człowieka grzesznego...”

Toteż w poczuciu winy i nieustannej potrzeby modlitwy bierze się do ręki różaniec. Podobnie jak w maju, tak i teraz gromadzą się wierni w kościołach, kaplicach, a często w domach w gronie rodziny, żeby uczcić Matkę Chrystusa modlitwą różańcową.

W tym miesiącu, 16 października, w Polsce przypada rocznica wyboru Polaka na Stolicę Piotrową– Jana Pawła II. Tego dnia płyną modlitwy do Matki Bożej, której on sam zawierzył całkowicie. „Jestem człowiekiem zawierzenia. Nauczyłem się nim być tutaj...”